

Devre : XI
İçtima : 1

S. SAYISI : 1

Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve murakabeleri hakkındaki kanunun 24 ncü maddesini değiştiren kanun lâyihası ve İktisat Encümeni mazbatası (1/16)

T. C.

Başvekâlet

29 . XI . 1957

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 638/3014

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve murakabeleri hakkındaki Kanununun 24 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Sanayi Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 27 . XI . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

İktisadi Devlet Teşekkülleri umumi heyet toplantıları tarihinin Kasım ayı içinde olması, ekserisi banka şeklinde olan bu teşekküllerin umumi heyet toplantı zamanlarıyla mezkûr teşekküllere benzeyen sair iktisadi ve malî müesseselerin umumi heyet toplantı zamanları arasında bir fark husule getirmektedir. Zira; memleketin bütün iktisadi ve malî müesseselerinin umumi heyetleri Mart ayında toplanmaktadır. İktisadi Devlet Teşekkülleri mahiyetleri itibariyle bu kabül hususi müesseselerin bünyesinde olmaları hasebiyle emsali sair hususi müesseseler gibi İktisadi Devlet Teşekkülleri umumi heyet toplantılarının da Mart ayı içinde olması işlerinin sevk ve tanzimi noktasından ve bilhassa memleket iktisadiyatı zaviyesinden bir yeknesaklık husule getirecektir. Esasen bu İktisadi Devlet Teşekküllerinin mühim bir kısmı anonim şirket halini arz etmektedir. Bu sebeplerle İktisadi Devlet Teşekkülleri umumi heyet toplantılarının tarihi Mart ayı içine alınması isabetli bir hareket olacaktır.

Diğer taraftan bugüne kadar ki tatbikat İktisadi Devlet Teşekkülleri umumi heyet toplantılarının Devlet bütçe müzakereleri zamanına tesadüf etmesi hasebiyle mezkûr toplantılarda ekseriyetin elde edilemediğini ve büyük miktardaki Devlet sermayesi hareketinin neticelerine taallük eden bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tetkiki için huzuru elzem olan ihtisas erbabının kendi encümenlerindeki mesailerinden dolayı İktisadi Devlet Teşekkülleri umumi heyetine iştirak edemediklerini göstermektedir. Devlet sermayesi neticelerinin hakkı ile ve lâyük olduğu alâka ile tetkik edilebilmesi için İktisadi Devlet Teşekkülleri umumi heyet toplantılarının Devlet bütçe müzakerelerinin sonuna alınmasında zaruret görüldüğünden ona göre ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

İktisat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisat Encümeni

Esas No. 1/16

Karar No. 2

6 . XII . 1957

Yüksek Reisliğe

Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve murakabeleri hakkındaki Kanunun 24 ncü maddesini değiştiren kanun lâ-yihası, ilgili Hükümet mümessillerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi :

Hükümet teklifi ve esbabı mucibesi encüme-nimizce de yerinde görülerek, yalnız birinci madde bir cümle ilâvesiyle tadilen, 2 nei ve 3 ncü maddeler de aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin yüksek tasvibine arz edil-

mek üzere Reisliğe saygı ile sunulur.

İktisat Encümeni Reisi

M. M.

İstanbul

Zonguldak

N. Â. Sav

S. Başol

Adana

Adana

A. Karamüftüoğlu

T. Yegenâğa

Giresun

Manisa

Siird

T. İnanç

S. Akış

S. Bedük

Sivas

Y. Kocabay

İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sermayesinin tamamı Devlet tarafından veril-mek suretiyle kurulan iktisadi teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve murakabeleri hakkındaki Kanunun 24 ncü maddesini değiştiren kanun lâ-yihası

MADDE 1. — 17 Haziran 1938 tarihli ve 3460 sayılı Kanunun 30 Haziran 1941 tarihli ve 4075 sayılı Kanunla muaddel 24 ncü madde-si aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Umumi Murakabe Heyeti, kendisine tevdi olunan bilâncolarla kâr ve zarar hesaplarını teşekküllerle müesseselerin bütün muameleleri ve hesapları üzerinde yapmış olduğu tetkiklerin neticeleriyle karşılaştırılmak suretiyle bunların tahlilini ihtiva eden müdellel bir rapor hazırlar. Bu rapor ve bilâncolarla kâr ve zarar hesapları, her teşekkülün başlıca faaliyet safhalarını gösterecek şekilde kendi idare meclisi tarafın-dan hazırlanacak diğer bir raporla birlikte Sa-nayi Vekâletine ve alâkalı vekâlete gönderilir.

«Alâkalı vekâlet bunları, kendi mütalâası ile birlikte Umumi Heyete verilmek üzere, Baş-vekâlete gönderir.

Bu bilâncolarla kâr ve zarar hesaplarının

İKTİSAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Sermayesinin tamamı Devlet tarafından veril-mek suretiyle kurulan iktisadi teşekküllerin teş-kilâtı ile idare ve murakabeleri hakkındaki Ka-nunun 24 ncü maddesini değiştiren kanun lâ-yihası

MADDE 1. — 17 Haziran 1938 tarihli ve 3460 sayılı Kanunun 30 Haziran 1941 tarihli ve 4075 sayılı Kanunla muaddel 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Umumi Murakabe Heyeti, kendisine tevdi olunan bilâncolarla kâr ve zarar hesaplarını teşekküllerle müesseselerin bütün muameleleri ve hesapları üzerinde yapmış olduğu tetkiklerin neticeleriyle karşılaştırılmak suretiyle bunların tahlilini ihtiva eden müdellel bir rapor hazırlar. Bu rapor ve bilâncolarla kâr ve zarar hesapları, her teşekkülün başlıca faaliyet safhalarını gös-terecek şekilde kendi idare meclisi tarafından hazırlanacak diğer bir raporla birlikte Sanayi Vekâletine ve alâkalı vekâlete gönderilir.

Alâkalı vekâlet bunları, kendi mütalâası ile birlikte Umumi Heyete verilmek üzere, Başvekâ-lete gönderir.

Bu bilâncolarla kâr ve zarar hesaplarının ve

Hü.

ve bu husustaki bütün raporların en geç Mart ayı içinde umumi heyete verilmiş ve bu heyetin âzasına dağıtılmış olması lâzımdır.

Umumi Heyet, en geç Mart ayı sonuna kadar toplanarak tetkikata başlar.

Bilâncolarla kâr ve zarar hesaplarının umumi heyet tarafından tasdikı idare meclisinin o sene için ibrasını tazammun eder.

Bilâncolar, umumi heyet tarafından kabul ve tasdik edildikten sonra neşir ve ilân olunur.»

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 . XI . 1957

Başvekil
A. Menderes

Devlet Vekili
E. Kalafat
Adliye Vekili
E. Budakoğlu
Dahiliye Vekili
N. Gedik

Maliye Vekili
H. Polatkan
Nafia Vekili
E. Menderes

Sih. ve İç. Mua. Vekili
Dr. Lütfi Kırdar

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Çalışma Vekili
H. Erkmén

Basın - Yayın ve
Turizm Vekili
S. Yırcalı

Devlet Vekili ve
Başvekil Yardımcısı
T. İleri

Devlet Vekili
M. Kurbanoğlu
Millî Müdafaa Vekili
Ş. Ergin

Hariciye Vekili
F. B. Zorlu

Maarif Vekili
C. Yardımcı

Ticaret Vekili
A. Aker

Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmán

Münakalât Vekili
F. Uçaner

Sanayi Vekili
S. Ağaoğlu

İmar Vekili
M. Berk

İk. E.

bu husustaki bütün raporların en geç mart ayı içinde Umumi Heyete verilmiş ve bu heyetin âzasına dağıtılmış olması lâzımdır.

Umumi Heyet, en geç Mart ayı sonuna kadar toplanarak tetkikata başlar ve mesaisini en çok iki ay içinde itnam eder.

Bilâncolarla kâr ve zarar hesaplarının Umumi Heyet tarafından tasdikı idare meclisinin o sene için ibrasını tazammun eder.

Bilâncolar, Umumi Heyet tarafından kabul ve tasdik edildikten sonra neşir ve ilân olunur.»

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.